

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ – ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

Μαθητές: οι πιο σκληρά εργαζόμενοι Έλληνες

Στις πολύβουες και κατελημμένες από το καυσαέριο μεγαλουπόλεις τα παιδιά επιστρέφουν τρέχοντας από το σχολείο, για να μπουν πάλι τρέχοντας στο ασανσέρ της πολυκατοικίας και να **καταλήξουν** με βιασύνη σε ένα γεύμα που θα οδηγήσει σε μια γρήγορη πέψη προκειμένου να αρχίσουν οι εξωσχολικές δραστηριότητες! Ξένες γλώσσες, αθλητικά, ωδεία, μαθήματα πληροφορικής και πάλι πίσω στο σπίτι για το διάβασμα της επόμενης ημέρας. Αυτή είναι η εποχή μας. Η εποχή που φτιάχνει νέους με φοβίες, νέους ευερέθιστους, χωρίς όνειρα, χωρίς προοπτικές, χωρίς κέφι.

Οι γονείς γεμάτοι άγχος και ανησυχίες καταστρώνουν κάθε Σεπτέμβριο το **εξαντλητικό** ωράριο των παιδιών τους για τη σχολική χρονιά, φροντίζοντας να μην αφήσουν ούτε ένα απόγευμα ελεύθερο χωρίς προγραμματισμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα. Οι δικαιολογίες είναι πολλές και σοβαρές. Οι πιο πολλοί γονείς πιστεύουν ότι τα παιδιά σήμερα πρέπει να έχουν εφόδια. Γνώσεις, γνώσεις, γνώσεις. Άλλοι πάλι γονείς **τρομοκρατημένοι** από αυτά που προσφέρει η τηλεόραση προσπαθούν να ωθήσουν τα παιδιά σε δραστηριότητες προκειμένου να μην υπάρχει ελεύθερος χρόνος γι' αυτήν. Με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, τα παιδιά μας καταλήγουν να έχουν μπουχτίσει την οποιαδήποτε οργανωμένη δραστηριότητα και φθάνουν τελικά σε μια αντιδραστική προεφηβεία και μια επικίνδυνη εφηβεία.

Ένα είναι σίγουρο, ότι τα παιδιά δεν μπορούν να βιώσουν το αυθόρμητο και το ξαφνικό ως κομμάτι της πραγματικότητας, αφού όλα είναι προγραμματισμένα. Δεν υπάρχει χρόνος για χαζολόγημα, που είναι τόσο απαραίτητο για την ισορροπία του ψυχισμού τους. Δεν υπάρχει χρόνος για έμπνευση και για δημιουργία, αφού όλα πρέπει να γίνονται στα γρήγορα. Και το χειρότερο, στο τέλος της ημέρας υπάρχει μια αίσθηση κενού και ανησυχίας, χωρίς να **εμπεδώνονται** οι γνώσεις και χωρίς να καταγράφονται τα συναισθήματα.

Εξωθούμε τα παιδιά μας σε εξαντλητικά ωράρια χωρίς να συνειδητοποιούμε ότι η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας και ενός μουσικού οργάνου απαιτεί προσπάθεια από την πλευρά του μαθητή. Πολλές φορές δεν επιτρέπουμε στα παιδιά να ξεκουραστούν και να ξεχαστούν, γιατί θεωρούμε ότι έτσι χάνουν πολύτιμο χρόνο. Πιστεύουμε πως πρέπει από πολύ νωρίς να αξιοποιήσουν το 100% του χρόνου τους προκειμένου να αποκτήσουν γνώσεις.

Ο δυνατός ανταγωνισμός της εποχής μας, καθώς και η εμμονή μας να γεμίσουμε τη ζωή μας με υλικά αγαθά, μας κάνουν να ξεχνάμε την παιδαγωγική αξία που έχει το παιχνίδι, ιδιαίτερα στις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου. Ας θυμηθούμε ότι το παιχνίδι δίνει στα παιδιά τα ουσιαστικά προσόντα για τη ζωή, τα οποία είναι η **κοινωνικότητα**, η αυτοεκτίμηση, η αισιοδοξία, η ηρεμία και κυρίως η προετοιμασία για τους κοινωνικούς ρόλους που θα παίξουν στην ενήλικη ζωή τους. Χωρίς το παιχνίδι, τα παιδιά παίρνουν γνώσεις που ποτέ δεν γίνονται βίωμα, δηλαδή εμπειρία.

Τα παιδιά χρειάζεται οπωσδήποτε να συμμετέχουν και σε διαδικασίες μέσα στις οποίες θα **αποφασίσουν** τα ίδια για τους κανόνες του παιχνιδιού. Όταν βρίσκονται συνεχώς σε περιβάλλοντα όπου οι κανόνες μπαίνουν από εμάς τους μεγάλους, τότε δεν αναπτύσσουν την ικανότητά τους για αυτοδιοίκηση και ανεξαρτησία. Αυτό έχει ως συνέπεια να αισθάνονται αρκετή ανασφάλεια αποφεύγοντας να πάρουν τη ζωή

στα χέρια τους. Επίσης, έχει ως αποτέλεσμα να εξαρτώνται πολύ από τους γονείς τους, τους οποίους και κατηγορούν ότι είναι υπεύθυνοι για τυχόν αποτυχίες τους.

Ποια είναι λοιπόν η λύση; Πώς μπορούμε να δώσουμε στα παιδιά μας πραγματικά εφόδια χωρίς να τα εξωθήσουμε σε καταναγκαστικά έργα και χωρίς να τους στερήσουμε τη μαγεία της παιδικής ηλικίας; Μια βασική συνταγή λέει πως ό,τι προσφέρουμε στα παιδιά ως ευκαιρία για μόρφωση ή επιμόρφωση θα πρέπει να πλαισιώνεται από συναισθήματα ευχαρίστησης. Το συναίσθημα της χαράς είναι η πιο σπουδαία παιδική τροφή. Επομένως η μάθηση δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να μοιάζει με καταναγκασμό.

Σμαρούλα Παντελή, Διασκευή
Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.tovima.gr/culture/article/?aid=122933>

Ημερομηνία ανάρτησης: 04. 06.2000

Ημερομηνία λήψης του αρχείου: 24.01.2018

1. Ποιο είναι το βασικό θέμα του κειμένου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με δύο (2) αναφορές από το κείμενο.
2. Σε ποιο κειμενικό είδος ανήκει το πιο πάνω κείμενο; Να τεκμηριώσετε την άποψή σας, αναφερόμενοι/ες σε δύο (2) στοιχεία του κειμένου.
3. Να χαρακτηρίσετε το ύφος του κειμένου και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας, με αναφορά σε συγκεκριμένες γλωσσικές επιλογές του συγγραφέα.
4. Να εντοπίσετε στο κείμενο τέσσερις (4) διαρθρωτικές λέξεις και να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.
5. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η έβδομη (7^η) παράγραφος «Ποια είναι λοιπόν η λύση;... να μοιάζει με καταναγκασμό»; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με στοιχεία από το κείμενο.
6. Να εξηγήσετε πώς επιτυγχάνεται η νοηματική συνοχή μεταξύ της πέμπτης (5^{ης}) και της έκτης (6^{ης}) παραγράφου «Ο δυνατός ανταγωνισμός... για τυχόν αποτυχίες τους».
7. Να ξαναγράψετε τις πιο κάτω προτάσεις, αντικαθιστώντας τις υπογραμμισμένες λέξεις με αντώνυμες, διατηρώντας τον γραμματικό τους τύπο.

Άλλοι πάλι γονείς τρομοκρατημένοι από αυτά που προσφέρει η τηλεόραση...

... καταστρώνουν κάθε Σεπτέμβριο το εξαντλητικό ωράριο των παιδιών τους για τη σχολική χρονιά...

... το παιχνίδι δίνει στα παιδιά τα ουσιαστικά προσόντα για τη ζωή, τα οποία είναι η κοινωνικότητα...

8. Να γράψετε ένα (1) παράγωγο ουσιαστικό και ένα (1) παράγωγο επίθετο για τις λέξεις: *καταλήξουν, εμπεδώνονται, αποφασίσουν.*

9. Να αποδώσετε το περιεχόμενο του κειμένου περιληπτικά σε 120-140 λέξεις. Το κείμενό σας πρόκειται να δημοσιευτεί στη σχολική εφημερίδα.

Παραγωγή Γραπτού Επικοινωνιακού Λόγου

Σε επιστολή που πρόκειται να αποστείλετε στον Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας ως μέλη του ΚΜΣ του σχολείου σας, να παρουσιάσετε δύο (2) συνέπειες της έλλειψης ελεύθερου χρόνου στους/στις μαθητές/τριες και να εισηγηθείτε δύο (2) τρόπους για τη δημιουργικότερη αξιοποίησή του, με σκοπό να τον πείσετε να λάβει μέτρα ώστε οι μαθητές/τριες να έχουν περισσότερο χρόνο στη διάθεσή τους.

(έκταση κειμένου: 250-300 λέξεις)